USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **T. D.,** zastoupený Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017, č. j. OAM-40/LE-LE05-LE24-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 6. 2017, č. j. 60Az 15/2017 – 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Ing. Jakuba Backy, **se určuje** částkou 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 5. 6. 2017, č. j. 60Az 15/2017 – 47, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 9. 3. 2017, č. j. OAM-40/LE-LE05-LE24-2017, jímž ministerstvo rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje

vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[4] Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[5] O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost tedy bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[6] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, a s tímto též spojil důvody přijatelnosti, že krajský soud nesprávně zhodnotil skutkový stav svědčící o existenci osob závislých na výživě stěžovatele.
Upozornil přitom na nesprávné posouzení otázky rozporu napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky České republiky (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), konkrétně nedostatečné posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu spočívajících v existenci rodinných vazeb stěžovatele na území České republiky.

[8] Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle odst. 2 písm. d) citovaného ustanovení se za vážnou újmu považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[9] K argumentaci stěžovatele o nesprávném posouzení zásahu do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v případě návratu do Vietnamu Nejvyšší správní soud uvádí, že se krajský soud nijak neodchýlil od znění aplikovaných ustanovení a jejich judikaturního výkladu.

[10] Předně je v dané věci třeba upozornit, že Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není azylově relevantním důvodem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 47, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, a ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94). Z obsahu správního spisu, konkrétně z Protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 3. 2017, je přitom zřejmé, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany právě z takového důvodu, když k otázce správního orgánu: *„Proč žádáte o udělení mezinárodní ochrany“*, výslovně uvedl: *„Abych mohl zůstat v ČR se svojí rodinou, protože povolení k pobytu mi skončilo, když jsem byl ve výkonu trestu a po propuštění jsem dostal vyhoštění a nevím, jak bych si teď legalizoval pobyt.“* Shodné tvrzení stěžovatel uvedl i v rámci Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dle § 10 odst. 2 zákona o azylu dne 6. 3. 2017.

[11] Nejvyšší správní soud dále odkazuje na usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 As 84/2015 - 24, v němž konstatoval, že *„[u]stálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 92). Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu.“* Podle citovaného rozhodnutí se však nejedná o nepřiměřený zásah, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25). U stěžovatele nebylo ničím prokázáno, že by nemohl budovat své rodinné zázemí či prohlubovat rodinné vazby v zemi původu, když jeho manželka i děti jsou vietnamskými státními příslušníky (na území České republiky pobývají na základě trvalého pobytu). Tím, že stěžovateli nebyla udělena mezinárodní ochrana, nebylo porušeno jeho právo na respektování soukromého a rodinného života, neboť čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv

a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně země jejich pobytu a umožnit jim přenést si soukromý život na území daného státu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou velmi přísné (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 9 Azs 7/2011 – 67). Tyto výjimečné okolnosti nebyly v případě stěžovatele prokázány, neboť mu není jakýmkoliv způsobem znemožněn rodinný život v zemi jeho původu, když v tomto ohledu stěžovatel uvedl jako jedinou překážku společného života rodiny ve Vietnamu pouze to, že jeho děti chodí v České republice do školy, přičemž manželka se do země původu nechce vrátit. Krajský soud postupoval v souladu s výše citovanou judikaturou, od které nebylo jakéhokoliv důvodu se odchylovat, dospěl-li k závěru ve shodě se žalovaným, že rodinný život stěžovatele, tj. soužití s manželkou a jeho nezletilými dětmi na území České republiky, nemohou být bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 - 39).

[12] Skutkově a právně obdobnými věcmi se Nejvyšší správní soud zabýval již dříve v usnesení ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 Azs 89/2016 - 50, a usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 – 25, v nichž rovněž posuzoval případy cizinců původem z Vietnamu, kteří chtěli setrvat na území České republiky z důvodu tvrzených rodinných vazeb. O mezinárodní ochranu přitom požádali, stejně jako nyní stěžovatel, až po několikaletém pobytu v České republice, a to v okamžiku, kdy jim bylo zrušeno pobytové oprávnění v souvislosti s páchání trestné činnosti. Nebylo zpochybňováno, že jediným důvodem žádosti o azyl byla snaha legalizovat pobyt na území České republiky za užití argumentace týkající se rodinných vazeb na území České republiky. Nejvyšší správní soud pak v uvedených usneseních dospěl ke shodnému závěru, že nebyl porušen zákon o azylu ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přičemž uvedl, že *„[k] legalizaci pobytu cizince nemůže sloužit procedura v režimu zákona o azylu, neboť ten poskytuje ochranu především cizincům, kteří jsou v zemi původu vystaveni (nebo jim hrozí) pronásledování či vážná újma ve smyslu tohoto zákona. Důvody, které vedly stěžovatele k podání žádosti o mezinárodní ochranu, však nejsou nijak azylově relevantní a svou situaci musí primárně řešit v režimu zákona o pobytu cizinců. Tomu nasvědčuje i skutečnost, že stěžovatel pobýval v České republice již od roku 2001* (pozn. v nyní řešené věci od roku 2009) *a žádost o mezinárodní ochranu podal až v roce 2014* (pozn. v nyní řešené věci v roce 2017), *kdy již neměl platné pobytové oprávnění. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, je o azyl nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jinými slovy lze říci, že u posuzování žádosti dle zákona o azylu se předpokládá, že ten, komu hrozí v zemi původu pronásledování či újma z azylově relevantních důvodů, zažádá o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně poté, co tuto zemi opustí a přicestuje do hostitelského státu. I to nasvědčuje tomu, že příběh stěžovatele není azylově relevantní a pro řešení své situace zvolil nevhodné prostředky, resp. tak učinil účelově.* (...) *okolnost, že se stěžovatel dostal v důsledku spáchání trestné činnosti do situace, kdy již nemůže na území České republiky legálně setrvat, odůvodňuje naopak závěr, že se nejedná o případ hodný udělení doplňkové ochrany na základě zásahu do soukromého a rodinného života cizince.*“ Nejvyšší správní soud pak pro úplnost v souvislosti s výše uvedeným dodává, že ze správního spisu, konkrétně Opisu z evidence rejstříků trestů fyzických osob, vyplynulo, že se stěžovatel na území České republiky opakovaně

dopouštěl drogové trestné činnosti, přičemž tuto dle jeho sdělení páchal již dříve také ve Vietnamu. Citované judikatorní závěry lze tedy plně aplikovat i na nyní projednávaný případ.

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[14] Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[16] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 60Az 15/2017 – 14, ustanoven pro řízení před soudem advokát Mgr. Ing. Jakub Backa. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Zástupci stěžovatele náleží podle § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), odměna za dva úkony právní služby (tj. písemné podání soudu ve věci a další porada s klientem přesahující jednu hodinu ze dne 28. 7. 2017) ve výši 6200 Kč [§ 11 odst. 1 písm. c) a d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 6800 Kč. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, tj. o 1428 Kč. Celková částka odměny tedy činí 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu